

Příklady nástrojů

- Poplatek za odvádění dešťových vod a jeho výjimky
- Snížení vodného nebo stočného

Popis a využití nástrojů

Základním principem poplatků je protiplnění v oblasti ochrany životního prostředí, nejčastěji za využívání ekonomických funkcí sledované oblasti životního prostředí, případně povolení k využívání. Poplatky mohou fungovat na základě různých důvodů (emisní, uživatelské, poplatky za výroby). V oblasti HDV je protislužbou poplatku odvádění srážkových vod do kanalizace jejich zpracování na čistírně odpadních vod a další s tím spojené náklady (např. poplatky za vypouštění odpadních vod).

Specifikace a příklady nástrojů

Poplatek za odvádění srážkových vod do kanalizace pro veřejnou potřebu:

Povinnost platit za odvádění srážkových vod do kanalizace pro veřejnou potřebu mají podnikatelské subjekty. Povinnost se nevztahuje na plochy dálnic, silnic, místních komunikací a účelových komunikací veřejně přístupných, plochy drah celostátních a regionálních, včetně pevných zařízení potřebných pro přímé zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy, zoologické zahrady a plochy nemovitostí určených k trvalému bydlení a na domácnosti. Vzhledem k uvedeným výjimkám nemá poplatek dostatečný plošný účinek v ekonomické rovině ani nezjišťuje dostatečné zdroje na systematický rozvoj infrastruktury HDV ve městech. Změny v podmínkách poplatku jsou u nás předmětem odborných diskusí.

Inspirace ze zahraničí:

Snížení poplatku za odvádění srážkových vod při splnění podmínek podpory HDV. Téměř všechna velká německá města zavedla slevu na poplatek za odvod srážkové vody pro majitele domů se zelenou střechou (FBB, 2014).

Při zavedení prvků HDV je možné také dosáhnout snížení spotřeby vody (využitím dešťové a šedé vody pro provoz) nebo omezit odtok vody do kanalizace (měřené odběry vody pro zálivku) a tak dosahovat úspory na vodném nebo stočném, příp. snížit poplatky za odběr vody u větších subjektů s vlastními zdroji.

Výhody nástrojů

- Ekonomická motivace vede k optimalizaci – zpoplatnění odvodu srážkových vod u podnikatelských subjektů
- Úlevy z poplatků v případě inovativních a šetrných řešení (např. zelené střechy)
- Fiskální funkce – potenciálně získání finančních prostředků na provoz a příp. investice do infrastruktury spojené s HDV

Omezení nástrojů

- Nejednotnost, různé přístupy k různým subjektům, mnoho výjimek
- Poplatek stanoven nákladově jako součást stočného

Odkazy na legislativu

- Prováděcí vyhláška č. 428/2001 Sb., vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů
- Vyhláška č. 269/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území
- Zákon č. 14/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon)
- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, ve znění dalších předpisů

Literatura

Dostál P. a kol. (2017). Způsoby systémové podpory výstavby zelených střech. Svaz zakládání a údržby zeleně, z. s., Brno.
FBB (2014). Förderung 2014. Fachvereinigung für Bauwerksbegrünung, Saarbrücken.
Macháč J., Dubová, L. a Louda, J. (2017). Zelené střechy z pohledu ekonomie: investice do zelených střech – zisk pro celou společnost. In Dostál P. (ed.) Způsoby systémové podpory výstavby zelených střech. Svaz zakládání a údržby zeleně, z.s., Brno, 8–10.